

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717204635
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2717204635.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXXX/XX, I., zastúpená: JUDr. Alena Arbetová, advokátka, so sídlom Nám. sv. Martina 3A, Holíč, o zaplatenie 3.568,90 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 2Csp/146/2017 - 245 zo dňa 7. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (výrok I.) a v časti, v ktorej priznal žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 45,70% (výrok II.) p o t v r d z u j e .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v časti výroku o náhrade trov odvolacieho konania (výrok III.) m e n í tak, že žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. priznal žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobkyni v rozsahu 45,70% a výrokom III. a IV. priznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie po citovaní § 497, § 499 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a), b), c), d), § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ZoSÚ), § 52 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) vecne odôvodnil tým, že v konaní mal preukázané, že žalobkyňa uzavrela so žalovanou zmluvu o úvere č. 0000000000092190 dňa 03.12.2013. Uvedená zmluva o úvere má charakter spotrebiteľskej zmluvy (spotrebiteľského úveru), a preto pri právnom posúdení veci zmluvu posudzoval v zmysle ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. V prvom rade súd skúmal otázku platnosti zmluvy a jej obsahu z hľadiska uvedenia všetkých obligatórnych náležitostí v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Okrem všeobecných náležitostí musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať náležitosti taxatívne vymedzené v § 9 ods. 2 ZoSÚ, ktoré poskytujú spotrebiteľovi špecifickú ochranu. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 11 ods. 1 zakotvuje, že v prípade neuvedenia tam vymedzených náležitostí úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

2. V zmluve o úvere zo dňa 03.12.2013 absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ, teda neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 odlišuje obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom

úvere, keď pod písm. b) zmluva musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, a podľa písm. c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Táto náležitosť nemôže byť nahradená identifikačnými údajmi veriteľa ako zmluvnej strany, ktoré sa musia nachádzať v ktorejkoľvek zmluve. Rozdielnosť náležitostí v zmysle písm. b) a písm. c) § 9 ods. 2 ZoSÚ spočíva v tom, že banka, veriteľ má svoje sídlo na adrese Hodžova 11, Žilina a adresa je uvedená v zmluve ako adresa veriteľa, avšak predmetnú zmluvu s dlžníkom uzatvorila prostredníctvom svojej pobočky, v danom prípade pobočky Skalica, čo mal súd preukázať z výpovede žalovanej. Žalobkyňa má na území SR množstvo pobočiek, preto je otázne, či spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť len v mieste sídla žalobkyne, alebo aj na niektorej z jej pobočiek. Bolo by pritom v neprospech spotrebiteľa, aby nemohol svoju reklamáciu, či sťažnosť uplatniť tam, kde zmluvu uzavrel, teda spravidla na pobočke v mieste jeho bydliska. Zámer zákonodarcu, aby spotrebiteľ vedel, kam sa má so svojou sťažnosťou alebo reklamáciou obrátiť, naplnený nie je, pretože tento nevie, či je to sídlo veriteľa alebo adresa ktorejkoľvek jeho pobočky. Tento údaj v predmetnej úverovej zmluve chýba, v dôsledku toho je potom potrebné s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) zákon o spotrebiteľských úveroch považovať daný úver za bezúročný a bez poplatkov (rozsudok KS TT 24Co/15/2019 zo dňa 07.08.2019).

3. Žalobkyňa ako veriteľ tiež nepreukázala, že pri poskytnutí úveru konala s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), keď v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia bola pred uzavretím zmluvy povinná posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď mala brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Žalobkyňa nepredložila súdu žiaden doklad o posudzovaní spôsobilosti žalovanej ako dlžníčky splácať úver, pričom ani zo zmluvy nevyplýva, že by si žalobkyňa splnila svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že žalobkyňa ju nevyzývala na predloženie potvrdenia o jej zárobku a ani nezisťovala jej majetkové pomery. Za zvlášť dôležité je potrebné považovať splnenie tejto povinnosti v prípade, keď úver bol poskytnutý za účelom splatenia záväzkov spotrebiteľa, ako to vyplynulo z výpovede žalovanej pred súdom. Žalobkyňa tým, že si nesplnila svoju povinnosť stanovenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ hrubým spôsobom porušila svoje povinnosti veriteľa.

4. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd úver poskytnutý žalobkyňou žalovanej považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) a § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov.

5. Na základe úverovej zmluvy poskytla žalobkyňa žalovanej úver vo výške 4.600 eur s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 230 eur, pri úrokovej sadzbe 15,9% ročne, pri RPMN 19,01% a priemernej RPMN za úver 19,35%. Žalovaná sa zaviazala úver splácať formou mesačných splátok v celkovom počte 120 splátok pri výške mesačnej splátky 77,51 eura. Je nepochybné, že žalobkyňa poskytla žalovanej úver v sume 4.370 eur (4.600,00 - poplatok za poskytnutie úveru vo výške 230 eur). Žalovaná uhradila do času zosplatenia úveru sumu 3.095,40 eura a po zosplatení vykonala úhrady nasledovne: 31.07.2017 - 250 eur, 14.08.2017 - 250 eur, 12.09.2017 - 155 eur, 13.10.2017 - 100 eur, 14.11.2017 - 100 eur, 06.12.2017 - 100 eur, 17.01.2018 - 50 eur, 28.02.2018 - 50 eur, 29.03.2018 - 50 eur, 16.04.2018 - 50 eur, 16.05.2018 - 50 eur, 11.06.2018 - 50 eur, 30.07.2018 - 40 eur, 31.08.2018 - 40 eur, 25.09.2018 - 40 eur, celkom v sume po zosplatení 1.375 eura. Žalovaná tak celkovo uhradila sumu 4.470,40 eura. Vzhľadom k tomu, že úver poskytnutý žalovanej je v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a § 11 ods. 2 ZoSÚ bezúročný a bez poplatkov, žalobkyňa nemá nárok na zaplatenie úrokov z úveru, poplatku za poskytnutie úveru, ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovanej. Keďže žalovanej bola v skutočnosti z predmetného úveru poskytnutá suma 4.370 eur a žalovaná na splátkach uhradila celkom sumu 4.470,40 eura, je zrejmé, že úver splatila, a to vo vyššom rozsahu ako jej bolo poskytnuté, súd preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255, § 256 a § 396 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Žalovanej priznal náhradu trov prvoinštančného konania podľa pomeru úspechu v rozsahu jej čistého úspechu 45,70%

(úspech žalovanej 72,85% - neúspech 27,15%), keď žalobkyňa požadovala zaplatenie istiny v sume 3.568,90 eura, úroku vo výške 210,31 eura, úrokov z omeškania vo výške 2,06 eura, celkom zaplatenie sumy 3.781,27 eura, pričom žalovaná ku dňu podania žaloby dlhovala na istine sumu 1.024,60 eura a na úrokoch z omeškania 2,06 eura, celkom dlhovala sumu 1.026,66 eura. K čiastočnému späťvzatiu žaloby zo strany žalobkyne došlo z dôvodu plnenia zo strany žalovanej po podaní žaloby na súd. V odvolacom konaní bola žalobkyňa úspešná, preto jej súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP). K záveru súdu prvej inštancie o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ, žalobkyňa uviedla, že v záhlaví zmluvy sú uvedené identifikačné údaje žalobkyne vrátane adresy žalobkyne, čiže informácia o adrese žalobkyne v zmluve neabsentuje. Z obchodného mena žalobkyne, identifikačného čísla, ako aj zápisu právnickej osoby v príslušnom obchodnom registri príslušného súdu, má spotrebiteľ možnosť získať všetky potrebné informácie v prípade akéhokoľvek kontaktu žalobkyne. S poukazom na exaktné znenie § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ (adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť) žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy nevystupovala v postavení predávajúceho, ale v postavení veriteľa, pojem „predávajúci“ označuje účastníka kúpnej zmluvy. Dôvodová správa k predmetnému zákonu uvádza, že ide o náležitosť zmluvy „najmä pri účelovom úvere na nákup tovaru alebo služby, pri ktorom predávajúci a veriteľ uzatvorili zmluvu o výlučnom poskytovaní spotrebiteľského úveru a na základe tejto zmluvy spotrebiteľ získal spotrebiteľský úver, musí byť spotrebiteľovi zo zmluvy zrejme, na akej adrese predávajúceho môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.“ Čiže uvedenie adresy, na ktorej môže spotrebiteľ podať sťažnosť alebo reklamáciu, slúži podľa dôvodovej správy v prípadoch, keď spotrebiteľ nakupuje tovar/služby, na ktorých zaplatenie použije spotrebiteľský úver, a uvedenie danej náležitosti je potrebné vzhľadom na odstránenie pochybnosti, či môže spotrebiteľ sťažnosť/reklamáciu podať na adrese predávajúceho alebo veriteľa. V prípade spotrebiteľského úveru žalobkyne daná pochybnosť nevzniká, v zmluve je uvedená len jedna adresa. Hoci žalobkyňa v zmluve neuviedla, že ide o adresu, na ktorej môže podať spotrebiteľ sťažnosť alebo reklamáciu, uvedené jednak vyplýva z VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a navyš zo samotnej podstaty uvedenia adresy v zmluve, ako miesta na kontaktovanie zmluvnej strany, pričom vyžadovať uvedenie v zmluve, že ide o adresu, na ktorej je možné kontaktovať žalobkyňu s akýmkoľvek zámerom (aj podaním sťažnosti/reklamácie) by bolo zbytočný formalizmus, nakoľko spotrebiteľ má k dispozícii adresu žalobkyne, na ktorej ju môže kontaktovať, a teda zámer zákonodarcu, aby spotrebiteľ vedel, kam sa obrátiť na predajcu, je naplnený. Prípadná obava, že v prípade bánk pôsobiacich na území celého Slovenska prostredníctvom pobočiek nie je vylúčené, aby reklamácia alebo sťažnosť nemohla byť vybavená prostredníctvom niektorej z nich, je úplne neopodstatnená a nie je zrejme, aký negatívny následok by uvedená možnosť mala mať na spotrebiteľa. Klient žalobkyne skutočne môže podať sťažnosť alebo reklamáciu aj na ktorejkoľvek pobočke banky, ktorá sťažnosť alebo reklamácia je následne postúpená na vybavenie na sídlo banky, pričom ale uvedené je v prospech spotrebiteľa, ktorý má na výber množstvo alternatív, ako žalobkyňu v uvedenom kontaktovať. Žalobkyňa taktiež poznamenáva, že pre komunikáciu klienta s bankou prostredníctvom e-mailu je možné využiť aj elektronickú adresu: T. v zmysle VOP a žalobkyňa prevádzkuje aj infolinku dostupnú 24 hodín denne 7 dní v týždni, na ktorej môže v prípade akýchkoľvek pochybností spotrebiteľ získať informáciu o možnosti podania sťažnosti/reklamácie. Vzhľadom na uvedené informácia o adrese, na ktorej môže spotrebiteľ podať sťažnosť alebo reklamáciu, v zmluve neabsentuje.

8. Žalobca ďalej upriamil pozornosť na smernicu Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá v čl. 10 ods. 2 nepožaduje uvedenie adresy, na ktorej môže spotrebiteľ podať sťažnosť/reklamáciu, vyžaduje (písm. b) iba, totožnosť a geografické adresy zmluvných strán, prípadne i totožnosť a geografickú adresu zúčastneného sprostredkovateľa úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch je podľa dôvodovej správy úplnou transpozíciou smernice 2008/48/ES do slovenského právneho poriadku. Žalobkyňa ohľadom výkladu ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a aplikácie jeho ustanovení s ohľadom na text smernice 2008/48/ES poukazuje na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci

C-42/15 a judikatúru Najvyššieho súdu SR ohľadom náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/187/2017 zo dňa 23.04.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/65/2018 zo dňa 26.09.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018). Podľa rozsudku ESD C-42/15 pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti tejto smernice, nemali by členské štáty ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré smernica neupravuje (ak obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti). V prospech argumentácie žalobkyne svedčí aj legislatívna úprava znenia zákona o spotrebiteľských úveroch týkajúca sa náležitostí zmluvy, ktorá bola uskutočnená novelou zák. č. 279/2017 Z. z., keď zákonodarca sám v dôvodovej správe uviedol, že táto úprava bola nevyhnutná v nadväznosti na zabezpečenie súladu so smernicou 2008/48/ES v dôsledku rozsudku C-42/15, podľa ktorého úverová zmluva musí obsahovať len náležitosti výslovne uvedené v čl. 10 smernice, a to vzhľadom k tomu, že smernicou sa zabezpečuje úplná harmonizácia v oblasti spotrebiteľských úverov. Touto novelou bola dotknutá náležitosť, uvedenie adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ podať sťažnosť alebo reklamáciu, zo zákona vypustená. Formalistickým výkladom § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ, ktorý by vyžadoval v úverovej zmluve okrem uvedenia adresy žalobkyne aj uvedenie, že ide o adresu, na ktorej je možné podať sťažnosť/reklamáciu, by došlo k neprimeranému a nedôvodnému zvýhodneniu spotrebiteľa, nakoľko by sa zmluva v dôsledku absencie tejto náležitosti považovala za bezúročnú a bez poplatkov. Aj samotná smernica 2008/48/ES uvádza, že sankcie za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na jej základe musia byť primerané. V uvedenom žalobkyňa odkazuje aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS 11/2016 zo dňa 07.02.2018 o vyslovení nesúladu ustanovenia § 5b zákona č. 372/1990 Zb. s Ústavou SR, v ktorom ústavný súd akcentoval, že ochrana spotrebiteľa musí mať rozumnú mieru a netreba zabúdať, že východiskovým bodom by mala byť myšlienka, že dlhy sa platiť majú a patrí sa ich platiť, a to riadne a včas. Žalobkyňa na podporu svojej argumentácie poukázala na viaceré rozhodnutia krajských súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/88/2017 - 98 zo dňa 15.03.2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 26Co/53/2017 - 82 zo dňa 20.04.2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 26Co/229/2017 - 95 zo dňa 26.06.2018), ako aj na odlišné stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu SR JUDr. Milana Laľíka v náleze sp. zn. I. ÚS 547/2012 zo dňa 24.10.2013.

9. Žalobkyňa nesúhlasila ani s právnym názorom súdu prvej inštancie ohľadom skúmania bonity žalovanej. Žalobkyňa si svoje povinnosti splnila, čo uviedla aj v žalobe. Súd uviedol, že z výpovede žalovanej vyplynulo, že úver bol poskytnutý za účelom splatenia iných úverov žalovanej, pričom však žaloba uvádza, že žalovanej nebol poskytnutý úver za účelom splatenia iných úverov žalovanej. Žalobkyňa v prílohe prikladá žiadosť o poskytnutie úveru, z ktorej je zrejmé, že žalovaná nepožiadala o úver za účelom splatenia iných úverov. V danom prípade sa jednalo o spotrebiteľský úver poskytnutý na základe predschváleného limitu, na základe historických údajov o finančnej situácii spotrebiteľa získaných z interných zdrojov veriteľa o platobných operáciách žalovanej. V čase uzavretia úverovej zmluvy nebol predschválený limit žiadnym spôsobom zákonne obmedzený, resp. regulovaný. Účelom neskoršej právnej úpravy účinnej od 01.01.2017, resp. od 01.01.2019 (účinne aktuálne) bola regulácia a sprísnenie podmienok poskytovania úverov na základe predschválených limitov a teda - v čase uzavretia zmluvy - boli podmienky ešte benevolentnejšie. Uvedené je potrebné vnímať v danom čase v intenciách zásady podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorej každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Okrem uvedeného poskytovanie úverov na základe predschváleného limitu bolo v čase uzavretia bežnou praxou.

10. Podľa žalobkyne pokiaľ súd považoval návrh za neúplný, mal žalobkyňu vyzvať na jeho doplnenie/opravu v zmysle § 129 ods. 1 CSP. Z gramatického výkladu predmetného ustanovenia vyplýva, že v prípadoch neúplných podaní súd obligatórne vyzve na doplnenie/opravu takéhoto podania. Súd nemá fakultatívnu možnosť uvedené vykonať podľa vlastného uváženia, ale zákon mu výslovne prikazuje pokúsiť sa odstrániť uvedené vady konania v § 129 CSP uvedeným postupom. Súd žalobkyňu na doplnenie žaloby ohľadom skúmania bonity nevyzval, avšak napriek tomu vo veci meritórne rozhodol, pričom uvedený postup je procesne vadný a žalobkyňi ním bola odňatá možnosť uplatňovať si procesné práva za účelom účinnej ochrany jej práv. Keďže súd prvej inštancie rozhodol o nezrozumiteľnom návrhu na začatie konania, pričom jeho rozhodnutiu nepredchádzala faktická činnosť smerujúca k odstráneniu neúplnosti návrhu na začatie konania žalobkyňou uplatňovaných nárokov, hoci bol k takejto činnosti povinný, súd takýmto postupom, ktorý predchádzal vydaniu rozsudku, odňal žalobkyňi možnosť

konať pred súdom. Ide o vady konania, vymedzené v § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ktoré sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky zaručuje okrem zákonov aj článok 46 a nasledujúcich Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na súdnu ochranu ako súčasť práva na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na rozhodnutie, ktorému predchádza faktická činnosť súdu v súlade so zákonom, a to konkrétne procesným predpisom, upravujúcim postup súdu, ktorým je CSP. Za porušenie tohto práva treba považovať aj rozhodnutie súdu vo veci samej bez úplného a určitého návrhu na začatie konania, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky, pretože takýmto rozhodnutím bolo žalobkyni v konaní odopreté právo na ochranu jej oprávneného nároku uplatneného návrhom na začatie konania. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozhodnutia krajských súdov (napr. uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/33/2017 - 53 zo dňa 27.06.2017, Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/262/2017 zo dňa 18.01.2018, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/25/2018 - 257 zo dňa 26.07.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/57/2017 zo dňa 29.06.2018).

11. Žalobkyňa v odvolaní taktiež poukázala na § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ a uviedla, že dňa 03.12.2013 riadne vykonala dopyt do úverového registra. Výsledkom tohto dopytu je výstup z úverového registra vo forme listiny označenej ako CREDIT REPORT - ANALYTIC. Žalobkyňa teda riadne vykonala dopyt do úverového registra, čím si splnila zákonom stanovenú povinnosť. Zároveň uviedla, že v prílohe príkladá dôkazy o overení bonity žalovanej - Dopyt do SRBI, Credit report analytic a žiadosť o poskytnutie úveru.

12. Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla odvolaciemu súdu, aby v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a zaviazal žalovanú uhradiť dlžnú sumu a priznal žalobkyni náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

13. Žalovaná odvolací návrh nepodala. S odvolaním žalobkyne nesúhlasila a navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie plne podriadil právnomu názoru Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/15/2019 zo dňa 07.08.2019. Odvolací súd (rovnako ako napr. v rozhodnutí sp. zn. 23Co/294/2017 a sp. zn. 9Co/262/2016) ustálil identické rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne. Súd prvej inštancie tak konal v zmysle eurokonformného výkladu pri zachovaní predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Žalobkyňa sa neustále snaží dezinterpretovať rozhodnutie SD EÚ č. k. C-42/15, aj tým, že účelovo opomína čl. 23 tohto rozhodnutia. Tento článok uviedol, že nič nebráni tomu, aby členský štát určil vo svojej vnútroštátnej úprave prísnejšie podmienky ako stanovila všeobecne smernica. SD EÚ tak zopakoval svoj právny názor, že smernica (už zo svojej právnej podstaty) upravuje len základný rámec práv a povinností, pričom ponecháva na členskom štáte, aby tento upravil práva a povinnosti aj striktnnejšie, t.j. tak, ako to legitímne spravil aj zákonodarca pri § 9 ods. 2 ZoSÚ. Žalobkyňa taktiež neuviedla, že SD EÚ nikdy nemal právo vykladať slovenský právny poriadok a jeho rozhodnutie nemôže byť v tomto zmysle ani interpretované. V čase uzavretia úverovej zmluvy č. 0000000000092190 zo dňa 03.12.2013 platné a účinné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona vyžadovalo pri spotrebiteľskom úvere splnenie zákonom vymedzených náležitostí. Pritom s ich absenciou zákon obligatórne spájal bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného spotrebiteľského úveru. Uvedené požiadavky treba vnímať cez ochranu spotrebiteľa. Nakoniec neprijateľnosť podmienky definuje OZ ako nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Už len neuvedenie zloženia splátky bez ďalšieho umožňuje veriteľovi pomer splácania istiny a úroku (a to aj už uhradenej) splátky dodatočne či spätne meniť. Takéto konanie veriteľa je v rozpore so zmyslom ochrany spotrebiteľa ako ju definuje OZ a ostatné predpisy. Žalobkyňa mohla svoje zmluvy zosúladiť so zákonom o spotrebiteľských úveroch, a to minimálne na základe predchádzajúcich rozhodnutí všeobecných súdov. Pritom ide o tak elementárne veci ako napríklad informovanie spotrebiteľa o jeho práve na podanie sťažnosti voči žalobkyni, či uvedenia miesta reklamácie (aby žalobkyňa nenútila spotrebiteľa jazdiť doslova po celej republike). Nakoniec to, že žalobkyňa odmietla zosúladiť svoje zmluvy s rozhodovacou praxou, nutne naznačuje ekonomickú výhodu nezmenenej úpravy zmlúv žalobkyne. Žalobkyňa v zmluve neuviedla ani miesto, kde môže žalovaná uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť voči nej. Nesplnenie ďalšej obligatórnej povinnosti žalobkyne sa žalobkyňa snaží zľahčovať formalizmom. Zákon o spotrebiteľských úveroch zjavne ukladá túto povinnosť aj preto, aby bol spotrebiteľ zároveň upozornený aj na svoje právo vôbec sťažnosť voči veriteľovi podať. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/264/2017. Právo na uplatnenie reklamácie, či sťažnosti voči žalobkyni by mala obsahovať priamo zmluva, čo však neobsahuje.

14. V súvislosti s nesplnením povinnosti žalobkyne vyplývajúcej z § 7 ods. 1 ZoSÚ žalovaná uviedla, že žalobkyňa je povinná skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver, pričom túto povinnosť si žalobkyňa nesplnila. Podľa SD EÚ má uvedená povinnosť chrániť spotrebiteľa pred jeho vlastnou hlúposťou, nerozvážnosťou či ľahkomyseľnosťou. Súd dodáva, že táto povinnosť smeruje k ochrane spotrebiteľa pred rizikami nadmerného zadlžovania či platobnej neschopnosti, ktorá je nakoniec aj v záujme veriteľa. Medzi kritériá odborného posúdenia patrí nielen zisťovanie príjmu spotrebiteľa, ale najmä zistenie jeho výdajov. Tieto však žalobkyňa nezisťovala, teda je zrejmé, že žalobkyňa nikdy nepostupovala s odbornou starostlivosťou, ktorú od nej zákon vyžaduje. Ide pritom o zistenie bežných výdajov, nákladov na domácnosť a nákladov na deti. Tieto údaje môžu byť navyše získané priamo od spotrebiteľa a pre ich získanie nie je potrebné ani nadmerné úsilie žalobkyne. NS ČR, v rámci eurokonformného výkladu opierajúceho sa o identickú smernicu, dospel k záveru, že objektívne prehlásenie dlžníka o jeho osobných, zárobkových a majetkových pomeroch nie je konanie s odbornou starostlivosťou vyžadovanou smernicou. A to dokonca ani vtedy, ak dlžník nie je uvedený v databázach dlžníkov.

15. Z uvedeného nie je pochyb o tom, že žalobkyňa nesplnila hneď tri povinnosti, ktoré jej zákon ukladal. Každá z nich má pritom za cieľ ochranu spotrebiteľa, pričom ich porušenie zo strany žalobkyne mohlo proti nej smerovať. Ak spotrebiteľ nevie, z čoho sa jeho splátka skladá (a nevie určiť, či práve nespláca napr. neprijateľný úrok), nevie o tom, kde môže uplatniť sťažnosť a ani to, že sťažnosť na žalobkyňu môže aj podať, ak žalobkyňa nesplnila ani len povinnosť zistiť schopnosť spotrebiteľa úver splácať a nesplnila svoje zákonné povinnosti, nekonala v súlade so zákonom platným v čase uzatvorenia zmluvy.

16. Žalobkyňa v odvolacej replike k námietkam žalovanej týkajúcich sa nedostatočného skúmania bonity spočívajúcej v nedostatočnom zisťovaní výdavkov a nákladov uviedla, že pri skúmaní bonity banka berie vždy do úvahy pomer príjmu k výdavkom, a to k výdavkom klienta na domácnosť pri zohľadnení zákonného životného minima a výdavkom na splátky všetkých poskytnutých úverov. Na základe týchto kritérií je možné objektívne posúdiť či konkrétny klient bude schopný splácať všetky existujúce úvery a aj nový úver z jeho aktuálneho príjmu. Popri tomto pomere banka skúma aj komplexne ďalšie kritériá, najmä platobnú disciplínu, omeškanie v minulosti, podané žiadosti, časový odstup od žiadosti/omeškania, dĺžku zamestnanosti, vek a pod. Uvedenie nulových alebo nereálne nízkych výdavkov do žiadosti o úver neznamena, že tieto výdavky banka posudzuje v takejto (0-lovej/nerálnej) výške, banka totiž posudzuje vždy výdavky minimálne v zákonnej výške podľa životného minima a k výdavkom pripočítava ešte aj tzv. fiktívne výdavky (20% z rozdielu medzi príjmom a ostatnými výdavkami), čo bolo rozhodujúce aj v danom prípade a v žiadnom prípade sa nemožno stotožniť s tvrdeniami žalovanej, že banka vôbec neskúmala výdavky žalovanej a že skúmanie bonity žalovanej pred poskytnutím úveru bolo nedostatočné. Žalobkyňa povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ splnila. Zo samotného § 7 ods. 1 ZoSÚ je zrejmé, že posudzovanie schopnosti dlžníka splácať úver nie je exaktne určené, nie je ustanovený presný postup posúdenia bonity a nie je stanovená ani povinnosť dopytom zisťovať údaje v konkrétnych registroch. Žalobkyňa na posúdenie bonity využila až tri rôzne zdroje informácií a to dopyt do SRBI (report zo Spoločného registra bankových informácií, výsledkom tohto dopytu je výstup z úverového registra vo forme listiny označenej ako CREDIT REPORT - ANALYTIC), z reportu vyplýva, že k dátumu podania žiadosti o úver nebola žalovaná v omeškaní so splácaním žiadneho záväzku evidovaného v SRBI, nemala teda žiadnu omeškanú splátku, dodržiavala platobnú disciplínu a všetky svoje záväzky plnila riadne a včas. Z reportu síce vyplýva, že žalovaná mala úvery so zostávajúcimi splátkami, avšak s týmito splátkami nebola v omeškaní ku dňu podania žiadosti o úver, čo je v uvedenom prípade rozhodujúce. Z predmetnej listiny vyplýva, že žalobkyňa riadne vykonala dopyt do úverového registra, čím si splnila zákonom stanovenú povinnosť uvedenú v § 11 ods. 2 ZoSÚ.

17. Kritériom pre poskytnutie úveru bol aj prehľad kreditných a debetných obrátov na bežnom účte žalovanej, nakoľko pre ňu banka dlhodobo viedla bežný účet, z ktorého vyplývajú príjmy aj výdavky žalovanej, na základe čoho bola banka schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť jej bonitu. Na základe posúdenia kreditných obrátov na účte, ktoré predstavovali reálne platby v prospech účtu žalovanej, bol žalovanej predschválený limit úveru. Nie je pravdou, že žalobkyňa nezisťovala výdavky žalovanej a tieto pri skúmaní bonity nezohľadnila. V rámci výpočtu predschválených úverov banka zohľadňuje aj existujúce výdavky klienta v banke (debetné obraty na účte). Klientovi bol predschválený úver poskytnutý a limit priznaný s ohľadom na existujúce výdavky. V čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy nebolo poskytovanie úverov na základe predschváleného limitu žiadnym spôsobom zákonne

obmedzené, resp. regulované. Účelom neskoršej právnej úpravy účinnej od 01.01.2017, resp. od 01.01.2019 (účinnnej aktuálnej) bola regulácia a sprísnenie podmienok poskytovania úverov na základe predschválených limitov, a teda v čase uzatvorenia zmluvy boli podmienky ešte benevolentnejšie.

18. Žalovaná v odvolacej duplike uviedla, že žalobkyňa sa vo svojom ďalšom vyjadrení snaží nenápadne splniť povinnosti, ktoré mala však splniť ešte v konaní na súde prvej inštancie. V praxi to znamená, že žalobkyňa sa až teraz pokúša preukázať, že hrubým spôsobom neporušila svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pri zisťovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Žalobkyňa v konaní na súde prvej inštancie nikdy nepreukázala (a dokonca ani len netvrdila), že by zisťovala náklady žalovanej, jej majetkové pomery alebo jej príjem. Hoci dôkazné bremeno bolo vždy na strane žalobkyne, tá dodnes nepredložila žiadny dôkaz, že by túto svoju zákonom uloženú povinnosť akokoľvek plnila. V zmysle eurokonformného výkladu nie je ako dostatočné konanie s odbornou starostlivosťou chápané samotné vyjadrenie spotrebiteľa o osobných, zárobkových a majetkových pomeroch. A o to menej je takto hodnotené skúmanie bonity prostredníctvom všeobecných nákladov, ktoré sú zhodné pre celú skupinu spotrebiteľov. Ako nedostatočné je nakoniec hodnotené aj vyhľadanie v databáze dlžníkov (na ktoré sa žalobkyňa náhle a až teraz po rokoch odvoláva). Bolo by predsa úplne absurdné, aby sa veriteľ zbavil svojej zákonnej povinnosti individuálneho skúmania schopnosti spotrebiteľa úver splácať len prostredníctvom akýchsi nezadefinovateľných zákonných výdajov (ktorých obsah ani len nevysvetlil) a fiktívnych výdajov vo výške 20%. Európska spotrebiteľská legislatíva nemala pod pojmom skúmanie schopnosti spotrebiteľa splatiť úver (keďže už len zo samej formulácie tohto ustanovenia vyplýva dôraz na individuálnosť) na mysli len všeobecné a predefinované výdaje, ktoré sú v zásade rovnaké pre všetkých spotrebiteľov. Ich neurčitosť nakoniec vyplýva aj z formulácie, ktoré žalobkyňa vo vyjadrení použila. Žalobkyňa nič zo svojich tvrdení nepreukázala. Nepreukázala dokonca ani to, akým spôsobom a či vôbec bonitu skúmala. Navyše až do odvolacieho konania toto skúmanie ani len nedeklarovala. Žalobkyňa tvrdenia z vyjadrenia žalovanej (o porušení zákona zo strany žalobkyne) žiadnym spôsobom nerozporela. Jedná sa teda o nesporné tvrdenia v zmysle § 151 CSP so zákonom predpokladaným následkom.

19. K odvolacej duplike podala žalobkyňa vyjadrenie, v ktorom tvrdila, že bonitu žalovanej overovala pred poskytnutím úveru. Tieto tvrdenia žalovaná počas celého konania na súde prvej inštancie žiadnym spôsobom nerozporela. Až následne potom, ako Krajský súd v Trnave zrušil a vrátil prvý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 04.10.2018 na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, žalovaná na pojednávaní dňa 07.11.2019, po skončení ktorého súd prvej inštancie zároveň vyhlásil rozsudok, uviedla, že žalobkyňa ju nevyzývala na predloženie potvrdenia o jej zárobku a ani nezisťovala jej majetkové pomery, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru, že si žalobkyňa nesplnila svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pokiaľ ide o skúmanie príjmov, žalobkyňa poukázala na kreditné a debetné obraty na osobnom účte žalovanej, z ktorých vyplývajú aj pravidelné mesačné operácie vykonávané v prospech účtu žalovanej. Na základe posúdenia kreditných obrátov na účte, ktoré predstavovali reálne platby v prospech účtu žalovanej, bol žalovanej predschválený limit úveru. Žalovanej bola na osobnom účte zároveň poskytnutá služba povolené prečerpanie, ktoré žalovaná v danom období riadne splácala a neprekračovala limit povoleného prečerpania. Zostatok na osobnom účte, ktorý má zápornú hodnotu tak zohľadňuje čerpanie povoleného prečerpania v tom ktorom mesiaci, a teda v rámci záporného zostatku na účte dodržiavanie limitu povoleného prečerpania. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalovanej o tom, že žalobkyňa nemala vedomosť o výške jej príjmov.

20. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po oboznámení sa s obsahom celého spisu dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

21. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vychádzajúc z odvolacej argumentácie uplatnenej žalobkyňou, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie vedúcich k

zamietnutiu žaloby o zaplatenie sumy 2.443,90 eura s príslušenstvom (t.j. časti nároku, ktorý zostal predmetom konania po zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/59/2019 - 202 zo dňa 26.06.2019) z dôvodu, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyňou žalovanej je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

22. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v prvom rade na právnom názore, podľa ktorého je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu zákonom stanovenej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ, t.j. v úverovej zmluve č. 000000000092190 zo dňa 03.12.2013 absentuje adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Odvolací súd sa stotožnil so záverom prvoinštančného súdu, že v úverovej zmluve absentuje údaj, ktorý vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 písm. c). Odvolací súd konštatuje, že právny vzťah žalobkyne a žalovanej založený úverovou zmluvou č. 000000000092190 zo dňa 03.12.2013 je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah podľa § 52 a nasl. OZ a podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Za účelom zabezpečenia čo najvyššej miery informovanosti spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom, zákonodarca stanovuje obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, upravené v § 9 ods. 2 ZoSÚ. Súd prvej inštancie správne podrobil súdnej kontrole zmluvné ustanovenia podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a správne vyhodnotil, že uvedená zmluva neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Žalobkyňa ako veriteľ poskytla pri uzavretí predmetnej úverovej zmluvy žalovanej ako spotrebiteľke finančné služby, preto je potrebné ju považovať zároveň i za predávajúceho. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 odlišuje obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa písm. b), teda obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, a podľa písm. c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Z citovaných ustanovení teda vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať obe uvedené náležitosti. Z § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy nevyplýva, že by adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, mala byť totožná so sídlom tohto subjektu. Navyše v prípade bánk pôsobiacich tak ako žalobkyňa na území celého Slovenska prostredníctvom pobočiek nie je vylúčené, aby reklamácia alebo sťažnosť nemohla byť vybavená prostredníctvom niektorej z nich v mieste čo najbližšom bydlisku spotrebiteľa, čo potvrdila aj žalobkyňa v odvolaní. Zmluva o úvere preto musí explicitne obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť z dôvodu, aby spotrebiteľ presne vedel, kde môže svoju prípadnú reklamáciu alebo sťažnosť uplatniť. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že ani samotná zmluva o úvere nebola stranami uzavretá v sídle žalobkyne - Žiliny, ale v Skalici, čo vyplýva aj zo samotnej zmluvy. Predmetná zmluva teda obsahovala len formálne označenie poskytovateľa úveru (žalobkyne) ako zmluvnej strany (v úvodnej časti zmluvy), čo nepredstavuje obsahovú informáciu pre spotrebiteľa, u koho môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (takýto údaj nebol uvedený v žiadnej časti predmetnej zmluvy). Nakoľko však konkrétna adresa na uplatnenie reklamácie alebo sťažnosti v zmluve výslovne obsiahnutá nie je, je takáto možnosť pre žalovanú ako spotrebiteľa otázná. V tomto smere preto neobstojí argument žalobkyne, že vyžadovať v zmluve osobitne adresu, na ktorej má spotrebiteľ právo uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, je zbytočný formalizmus, keďže má k dispozícii adresu žalobkyne. Súd prvej inštancie správne uviedol, že zámer zákonodarcu, aby spotrebiteľ vedel kam sa má so svojou sťažnosťou alebo reklamáciou obrátiť, naplnený nie je, pretože tento nevie, či je to len sídlo veriteľa, alebo adresa ktorejkoľvek jeho pobočky. Niet teda pochybností o tom, že uvedenie identifikačných údajov žalobkyne vrátane jej adresy pri označení strán úverovej zmluvy nemožno považovať za údaj, na základe ktorého by žalovaná ako spotrebiteľ nadobudla vedomosť o tom, že si u tohto subjektu a na akej adrese môže uplatniť reklamáciu, prípadne podať sťažnosť. Prvoinštančný súd preto správne uzavrel, že tento údaj v predmetnej úverovej zmluve chýba.

23. Žalobkyňa v odvolaní tvrdila, že adresa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, vyplýva zo Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Odvolací súd nespochybňuje fakt, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj VOP ako ani to, že nie všetky náležitosti musia byť v samotnej zmluve. Podstatným v danom prípade je to, že pokiaľ zákon kladie dôraz na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí

podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj túto náležitosť, musí to byť takou formou, aby bola zrozumiteľná a prehľadná pre spotrebiteľa. To znamená táto náležitosť musí byť uvedená priamo v zmluve.

24. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej len ZoSÚ (účinný v čase uzavretia zmluvy) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

26. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

27. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27.03.2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fasihovi Kalhanovi, C-565/12 uviedol, že najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Vzhľadom na dôležitosť tohto cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, body 52 a 53).

28. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi informáciu len o výške svojich príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch a o rodinnom stave, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi

na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, jeho rodinný stav a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

29. Žalobkyňa síce tvrdila, že nahliadala a získavala informácie z úverového registra, z ktorého zistila, že žalovaná nie je v omeškaní so splácaním žiadnych splátok predchádzajúcich úverov a pri poskytovaní úveru vyhodnocovala aj prehľad kreditných a debetných obrátov na bežnom účte žalovanej, nakoľko pre ňu žalobkyňa dlhodobo viedla bežný účet, z ktorého vyplývajú príjmy aj výdavky žalovanej. Tvrdenia žalobkyne určite nespĺňajú predpoklady naplniť jej povinnosť pred poskytnutím úveru „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ tak, ako to odvolací súd vyššie uviedol a ako to zákonodarca vyžadoval. Ak pre žalobkyňu bolo rozhodujúcim faktorom len to, že sledovala, či žalovaná je schopná splácať všetky poskytnuté úvery včas a na základe toho jej poskytla ďalší úver, takéto konanie nemôže byť považované za postup s odbornou starostlivosťou, pretože takto by bolo žalovanej umožnené získavať toľko úverov, že ich už nezvládala splácať, k čomu aj došlo. Poskytovanie úverov spotrebiteľom má svoje hranice a banka, ako veriteľ špecializovaný na túto činnosť má povinnosť zisťovať, či je ešte únosné (s prihliadnutím na príjmy a hlavne výdavky spotrebiteľa) poskytnúť mu ďalší úver. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobkyne, že žaloba mala vady a súd prvej inštancie nebol preto povinný žalobkyňu vyzývať na odstránenie akýchkoľvek väd žaloby podľa § 129 ods. 2 CSP. Zo žaloby bolo zrejmé, čoho sa týka a čo ňou žalobkyňa sleduje. V žalobe žalobkyňa konštatovala, že pred poskytnutím úveru zisťovala bonitu žalovanej a na preukázanie tohto tvrdenia poskytla dôkaz zmluvu, všeobecné obchodné podmienky žalobkyne a sadzobník poplatkov (č.l. 2). Tieto dôkazy však nebolo možné považovať za dôkazy, ktoré by preukazovali skutočnosť, že žalobkyňa pred poskytnutím úveru skúmala bonitu žalovanej tak, ako to vyššie uviedol odvolací súd.

30. V súvislosti s rozhodnutiami iných krajských súdov, na ktoré žalobkyňa v odvolaní poukazovala, je potrebné konštatovať, že tieto nie sú pre odvolací súd záväzné, nakoľko nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorými sú Najvyšší súd SR, ale nepochybne sú nimi aj Ústavný súd SR, Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu a ak pôjde o aplikáciu úniijného práva, tak Súdny dvor EÚ.

31. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že poskytnutý úver žalovanej žalobkyňou na základe zmluvy zo dňa 03.12.2013 je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalovaná už žalobkyňu zaplatila poskytnutú sumu úveru a preto bolo dôvodné žalobu žalobkyne zamietnuť. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

32. Rovnako bol vecne správny výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie podľa § 255, § 256 a § 396 CSP žalovanej priznal náhradu trov prvoinštančného konania podľa pomeru jej čistého úspechu 45,70% (úspech žalovanej 72,85% - neúspech, resp. zavinenie zastavenia konania 27,15%). Žalobkyňa sa domáhala zaplata istiny v sume 3.568,90 eura, úroku vo výške 210,31 eura, úrokov z omeškania vo výške 2,06 eura (spolu 3.781,27 eura), žalovaná ku dňu podania žaloby dlhovala na istine sumu 1.024,60 eura a na úrokoch z omeškania 2,06 eura (spolu 1.026,66 eura). K čiastočnému späťvzatiu žaloby žalobkyňou došlo z dôvodu poskytnutia plnenia 1.125 eur žalovanou po podaní žaloby, súd konanie o žalobe v tejto časti zastavil v poradí v prvom rozsudku zo dňa 04.10.2018 č.k. 2Csp/146/2017-156. Zastavenie konania v uvedenej časti zavinila žalovaná, keďže plnila po podaní žaloby. Odvolací súd preto aj výrok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

33. Výrok súdu prvej inštancie o náhrade trov odvolacieho konania (III.) nebol správny, pretože zrušenie v poradí I. rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 04.10.2018 a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie nepredstavoval úspech žalobkyne v konaní, pretože súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom rozhodol vo veci samej po doplnení dokazovania rovnako, ako v poradí I. rozsudkom a žalobkyňu opätovne nepriznal právo na zaplata uplatnených úrokov a poplatkov, keďže úver považoval za bezúročný a bez poplatkov (z iných právnych dôvodov ako v poradí prvým rozsudkom). V konečnom dôsledku z celkového posúdenia (ne)úspechu strán sporu bola žalobkyňa v odvolacom

konaní neúspešnou stranou, lebo odvolací súd zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, úspešnou stranou sporu v odvolacom konaní bola žalovaná, preto žalovaná má právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Z uvedeného dôvodu odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. podľa § 388 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

34. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).